

REHTORI SUVI RONKAISEN PUHE VUOSIJUHLASSA 26.1.2015

Hyvä Vaasan yliopiston vuosipäivän juhlayleisö: opetusministeri, akateeminen yhteisö kaikkienensa, yliopistosäätiö ja yliopistoseura sekä kaikki yliopiston ystävät. Tervetuloa, Welcome, Välkommen.

Minulla on erityinen ilo toivottaa teidät kaikki tervetulleiksi tänne Vaasan yliopiston vuosijuhlaan. Ilon erityisyys tulee useasta syystä: siitä että meillä on syytä juhlia viime vuoden saavutuksia – ne ovat olleet erinomaiset - siitä että meillä on ollut mahdollisuus vakinaistaa useampi uusi professori ja siitä, että olemme saaneet juhlapuhujaksi opetusministerin. Itselleni tilanteen erityisyys tulee myös siitä, että uutena yliopistoyhteisön jäsenenä olen päässyt pikku hiljaa tutustumaan varsin oivaan akateemiseen yhteisöön.

Yliopisto on tietävä yhteisö, mutta yhteisönä varsin erikoinen. Sen pyrkimyksenä – ja osin myös edellytyksenä sille, että yliopisto voi kutsua itseään yliopistoksi tehtävässään – on tieteellisen tiedon tuottamisen ja opettamisen lisäksi tietämisestään tietäminen: tiedon ymmärtäminen. Nimenomaan yliopiston yhteisönä on sekä asetettava niitä kriteereitä, joiden perusteella tutkimuksen tuloksia voi kutsua tiedoksi, että ymmärtää millä alueilla ja missä mielessä tämä tieto on pätevää.

Aiemmin tätä kuvattiin pyrkimyksenä tieteelliseen tietoon, joka on muotoa 'tosi uskomus': todellisuutta kuvaava representaatio ilmiöstä tai sen taustalla olevasta laista, ja siten yleistettävä. Monien tieteenfilosofien kamppailujen ja erityisesti tieteenhistorian opetuksen jälkeen tuo uho – pystyä esittämään tietoa, joka on totuus todellisuudesta – on muuttunut nöyremmäksi tavaksi ymmärtää tieteellisen tiedon luonne. Siltikin tavoitteina pyrkimys totuudellisuuteen, vaikkakin näkökulmaisuus ja tutkimuksen rajat tiedostaen, sekä pyrkimys kuvata ilmiöitä ja todellisuutta mahdollisimman objektiivisesti, ovat säilyneet.

Mutta juuri tämä pyrkimys on se, joka tekee yliopistoista erityisiä yhteisöjä: olemme tietämisen ja tiedon arvioijina, tiedon tuottajina riippuvaisia toisistamme ja meistä ympäröivän yhteisön syvästä sitoutumisesta, suorastaan intohimosta tietää enemmän, paremmin, tarkemmin – nähdä uusia asioita, uusin silmin. Tieteellinen tieto on maailmaa muuttava sosiaalinen innovaatio.

Tieteellisen tiedon keskeiset kriteerit ovat sosiaalisia, sillä tiede on käytäntö, joka luo tapoja tuottaa ja arvioida tietoväitteitä. Tämä on se syy, miksi yliopistoja tarvitaan. Yksi viisas voi tietää, mutta hän ei voi muodostaa sitä kulttuuria, niitä toimintatapoja, joissa tieteellinen tietäminen, tutkimustapoineen, kriteereineen, tavoitteineen sekä haluna ja kykynä arvioida tietoväitteitä kriittisesti, pyrkiä parempaan ja tarkempaan, on mahdollinen.

Universities are peculiar social institutions. They are full of talented, knowing individuals – who often disagree with each other. On the other hand, these, often quite strong and passionate individuals are utterly dependent on the existence of each other. The reason is simple: knowledge and science does not exist without other people, without a knowing community. A person can know but he or she cannot produce practices that are necessary for knowledge. Scientific knowledge is based on practices, methods, criteria, aims and evaluation of different knowledge claims. Furthermore, the motivation to know better – as well as the criteria used to differentiate better and worse knowledge claims, is dependent on the community, who is aspiring in its intention to produce more accurate, more fruitful knowledge. A person can have routines or habits, but only a community can form shared practices and at the same time create the culture of critical reflections on these practices like social epistemologists and pragmatists say.

Even though it is very human to form ‘ties that bind us together’, all the communities are vulnerable. Within scientific communities, the lack of shared conceptualization or lack of frames that allow strong individuals to communicate about what they know creates situations where ideas, people and discourses do not meet each other. This is the reason why academic community is described to be formed from different ‘tribes’. Disciplines and sometimes methodological paradigms can split and separate knowing community and produce too detached discursive worlds where the knowledge claims do not meet and challenge each other.

In the history of the University of Vaasa, some kind of ‘tribing’ or separating tensions has prevailed between the idea of the more practically oriented School of Economics that offers usable knowledge and specialization for business life, in relation to an ideal of a broader, multidisciplinary university education that gives priority to the knowledge which is valuable on its own, or because we – as humans – need to understand human life and culture. This kind of tension is built into the history of the University of Vaasa.

I think that for to be able to move forward and to grow in excellence, to be able to see new ways on how to know better, we need such a conceptualization that integrates us and creates more fruitful interfaces between different disciplines, between different ways of knowing. University of Vaasa is a business oriented multidisciplinary university but the meaning of this business orientation has not been opened enough. In the recent profiling work that has been done with the deans of the faculties, we have started to re-conceptualize and concretize the idea of business orientation that allows different disciplines co-operating in teaching and in research, and use competence to maintain and develop the research excellence to the areas that profile the University. We believe that the University can respond to and provide solutions to global societal challenges by integrating the knowledge and competence of management, finance, energy and multilingualism.

27.01 1966 kirjattiin Vaasan yliopistolle tärkeä päätös. Valtioneuvosto, kulttuuran valtioneuvoston raha-asiainvaliokuntaa, päätti hyväksyä Vaa-

san kauppakorkeakoulun säätiön anomuksen. Sen myötä Vaasan kaup-
pakorkeakoulu tuli yhdeksi valtionavustusta saavaksi kauppakorkeakou-
luksi.

Ajan henkenä oli hajasijoitus. Kuitenkaan tämä ei olisi riittänyt tuo-
maan Vaasaan kauppakorkeakoulua saatikka kehittämään siitä myö-
hemmin monialaista yliopistoa ilman alueen vaikuttajien ja ympäröivän
yhteisön itsensä tahtoa ja toimintaa. Tässä suuri toimijarooli oli korkea-
koulusäätiöllä, jonka toiminnan merkittävyys käy hyvin ilmi Hannu Ka-
tajamäen teoksesta *Oman alueensa yliopisto* (1997). Tätä alueen vaikut-
tajien ja ympäröivän yhteisön itsensä tahtoa ja toimintaa on tarvittu
useamman kerran Vaasan yliopiston vaiheikkaan historian aikana ja
tarvitaan nyttemminkin kun ajan henkenä on keskittäminen sekä kuvi-
telma suuruudesta laadun takeena. Yliopistomme on erinomainen esi-
merkki siitä, että omaa osaamistaan arvostava sekä tieteellisestä laadus-
taan huolehtiva, ketterä yliopisto pystyy sekä tehokkuuteen että tieteel-
liseen erinomaisuuteen. Vuoden 2014 tutkintoluvuissa ylitimme sekä
Vaasan yliopistolle asetetut maisteri- että tohtoritutkintotavoitteet ja
julkaisujen määrä on noussut kohisten. Olemme siis antaneet itsellem-
me ja maailmalle akateemisia lahjoja runsain määrin.

Eikä tämä tähän lopu.

Yliopiston näkökulmasta uusien, lahjakkaiden ihmisten vakinaistami-
nen on aina lahja tieteelliselle yhteisölle. He luovat meitä ja sitä, millai-
seksi tulemme. Uuden professorin myötä tulee hänen kokemuksensa,
tietonsa, halunsa toimia ja pyrkiä ymmärtämään maailmaa ja sen ilmi-
öitä osaksi meidän akateemista yhteisöämme.

Opetusministeri Krista Kiurun juhlapuheen jälkeen pääsemme kuunte-
lemaan yliopistomme viiden uuden professorin puhelalahjoja – monessa-
kin merkityksessä. Tätä ennen minulla on kuitenkin ilo kutsua juhlapu-
hujamme, opetusministeri Krista Kiuru pitämään puhe Vaasan yliopis-
ton vuosipäivän kunniaksi.

Today we are here to enjoy the existence and intellectual gifts that our
academic community, University of Vaasa, offers.

I have a great pleasure to invite Minister of Education, Krista Kiuru to
give a speech as a gift to our Academic community that is today cele-
brating its 49th anniversary. After her speech, we will hear the short
talks of our new professors.

Welcome Minister of Education, Krista Kiuru. It is an honor to have You
here.